

Ministerstwo Edukacji Narodowej

Departament Edukacji Włączającej

DEW-WES.053.2.2026
Warszawa, 17 lipca 2026 r.

Pani

Szanowna Pani,

odpowiadając na Pani petycję z 05 lipca br. dotyczącą pomocy psychologicznej w szkołach i placówkach systemu oświaty, uprzejmie wyjaśniam.

W polskim systemie oświaty funkcjonują rozwiązania prawne i organizacyjne umożliwiające udzielanie wsparcia uczniom, którzy doświadczyli sytuacji kryzysowych, traumatycznych lub innych zdarzeń negatywnie wpływających na ich sytuację życiową oraz stan psychiczny.

System oświaty zapewnia w szczególności wspomaganie przez szkołę wychowawczej roli rodziny, dostosowanie treści, metod i organizacji nauczania do możliwości psychofizycznych uczniów oraz zapewnienie opieki i pomocy psychologiczno-pedagogicznej odpowiednio do rozpoznanych potrzeb uczniów¹.

Pomoc psychologiczno-pedagogiczna polega na rozpoznawaniu i zaspokajaniu indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych ucznia oraz wspieraniu jego funkcjonowania. Potrzeba objęcia ucznia taką pomocą może wynikać m.in. z sytuacji kryzysowych lub traumatycznych. Jednocześnie przepisy prawa przewidują wsparcie dla rodziców i nauczycieli w rozwiązywaniu problemów wychowawczych i dydaktycznych, służące zwiększeniu skuteczności pomocy udzielanej uczniom².

Uczniowie mogą zostać objęci w przedszkolu, szkole lub placówce wsparciem adekwatnym do rozpoznanych potrzeb. W ramach obowiązujących rozwiązań systemowych szkoły mogą podejmować następujące działania:

1. Przeprowadzenie diagnozy potrzeb uczniów przez nauczycieli, wychowawców, psychologów, pedagogów i innych specjalistów szkolnych, w celu identyfikacji osób wymagających wsparcia w związku z doświadczeniem przemocy, sytuacji kryzysowych lub traumatycznych, w tym po kontakcie z drastycznymi treściami mogącymi wywoływać lęk, poczucie zagrożenia, silny stres lub inne trudności emocjonalne³.

¹ Art. 1 pkt 2 i 5 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz.U. z 2026 r. poz. 820).

² § 2 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz.U. z 2023 r. poz. 1798).

³ § 2 ust. 1, § 24 pkt 1-2, § 24a pkt 1 lit b oraz § 27 ust. 1-2 ww. rozporządzenia.

2. Organizowanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej w formie m.in. indywidualnych konsultacji, porad, zajęć rozwijających kompetencje emocjonalno-społeczne, zajęć o charakterze terapeutycznym oraz innych form wsparcia przewidzianych przepisami prawa⁴, adekwatnie do rozpoznanych potrzeb uczniów, w celu wspierania ich funkcjonowania i rozwoju.
3. Włączanie rodziców lub opiekunów prawnych uczniów w proces udzielania wsparcia poprzez przekazywanie informacji na temat możliwych reakcji dzieci i młodzieży na doświadczenie przemocy lub kontakt z treściami prezentującymi przemoc, w tym przemoc medialną, a także wskazówek dotyczących rozpoznawania niepokojących sygnałów, udzielania adekwatnego wsparcia oraz korzystania z dostępnych form pomocy i interwencji⁵.
4. Korzystanie ze wsparcia poradni psychologiczno-pedagogicznych, placówek doskonalenia nauczycieli oraz innych instytucji działających na rzecz rodziny, dzieci i młodzieży, w szczególności w zakresie diagnozy, konsultacji, doradztwa oraz wsparcia merytorycznego w organizacji i realizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej, w tym również w sytuacjach wymagających podejmowania działań o charakterze interwencji kryzysowej w przypadku doświadczenia przez uczniów sytuacji nagłych, kryzysowych lub traumatycznych⁶.
5. Realizowanie działań profilaktycznych i edukacyjnych dotyczących bezpieczeństwa uczniów, krytycznej analizy i właściwej oceny drastycznych treści oraz sytuacji prezentowanych w Internecie, przeciwdziałania przemocy oraz ochrony zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży. Działania te są prowadzone w szczególności przez nauczycieli specjalistów (tj. psychologów, pedagogów i pedagogów specjalnych) we współpracy z wychowawcami oddziałów, m.in. w ramach godzin do dyspozycji dyrektora oraz bieżącej realizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej⁷.

W przypadku wystąpienia sytuacji kryzysowych, traumatycznych lub innych zdarzeń negatywnych dyrektor szkoły i nauczyciele są zobowiązani⁸ do uruchamiania dostępnych form pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz współpracy z poradniami psychologiczno-pedagogicznymi, rodzicami i innymi instytucjami wspierającymi dzieci i młodzież.

Należy zwrócić uwagę, że w 2022 r., w celu zwiększania dostępu do pomocy psychologiczno-pedagogicznej dla dzieci i młodzieży, w przepisach oświatowych wprowadzono obowiązek zatrudnienia nauczycieli specjalistów w przedszkolach i szkołach ogólnodostępnych oraz zespołach tych przedszkoli i szkół. Wśród obowiązkowo zatrudnianych nauczycieli specjalistów znaleźli się nauczyciel psycholog i jako nowe stanowisko w tych jednostkach systemu oświaty - nauczyciel pedagog specjalny. Standardy określają minimalny wymiar

⁴ § 6 ust. 1-4 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach.

⁵ § 2 ust. 3, § 4 ust. 3 pkt. 1 oraz § 20 ust. 7 ww. rozporządzenia.

⁶ § 4 ust. 3 pkt 2-5, § 4 20 ust. 1 pkt. 5 oraz § 28 ww. rozporządzenia.

⁷ Art. 1 pkt 3 ustawy – Prawo oświatowe oraz § 24 pkt 4 oraz § 27 pkt. 4 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach.

⁸ Art. 68 ust. 1 pkt 3 i pkt 6 ustawy – Prawo oświatowe; art. 7 ust. 1 i ust. 2 pkt 1 i pkt 6 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (Dz.U. z 2026 r. poz. 515) oraz § 20 ust. 3 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach.

zatrudnienia nauczycieli specjalistów w ww. jednostkach. Przepisy określiły również sposób wyliczania etatów, który uzależniony jest od liczby dzieci lub uczniów uczęszczających do przedszkola, szkoły lub zespołu przedszkoli i szkół.

Wprowadzenie standardów zostało rozłożone na dwa etapy: I etap⁹ od 1 września 2022 r. i II etap¹⁰ od 1 września 2024 r. W związku z podjętymi działaniami liczba etatów nauczycieli specjalistów wzrosła z 21 923,67 etatów w roku szkolnym 2021/2022 do 58 460,14 etatów w roku szkolnym 2025/2026.

Na przestrzeni czterech lat nastąpił wzrost etatów nauczycieli specjalistów o 36 536,47 etatów, co stanowi wzrost o ponad 166 %.

Niezależnie od rozwiązań prawnych są realizowane projekty współfinansowane ze środków UE służące rozwojowi system edukacji - wspierające przedszkola, szkoły, nauczycieli i dyrektorów w rozpoznawaniu potrzeb dzieci i uczniów oraz przygotowaniu dla nich adekwatnej ścieżki edukacyjnej.

1) Projekt „Przygotowanie systemu informatycznego wspierającego poradnictwo psychologiczno-pedagogiczne”, realizowany przez CIE we współpracy z MEN

6 października 2025 r. uruchomiona została platforma wsparcie.gov.pl, na której udostępniono bezpłatne narzędzia elektroniczne:

- narzędzia dla nauczycieli:
 - do monitorowania rozwoju dzieci w okresie wczesnego dzieciństwa (od 6 do 36 miesięcy) oraz średniego dzieciństwa (od 3 do 6 lat) i wspomaga proces obserwacji rozwoju dziecka
 - do oceny funkcjonowania dzieci i młodzieży w wieku od 7 do 19 lat, wspierające nauczyciela w ocenie funkcjonowania ucznia w sytuacjach szkolnych (edukacyjnych i społecznych)
- narzędzia diagnostyczne dla specjalistów do oceny procesów poznawczych¹¹ funkcjonowania emocjonalno-społecznego i temperamentu dzieci i młodzieży

2) Projekt „Przygotowanie kompleksowego wsparcia poradni psychologiczno-pedagogicznych” – realizator MEN w partnerstwie z SGH

W 2024 r. we współpracy z Szkołą Główną Handlową w Warszawie, opracowane zostały założenia realizacji kompleksowego wsparcia poradni psychologiczno-pedagogicznych w zakresie efektywnego wspierania dzieci i młodzieży oraz ich rodzin, które zostały ujęte w dokumencie pt. „Koncepcja rozwoju poradnictwa psychologiczno-pedagogicznego”.

Zakres wsparcia:

- rozwój kompetencji kadry poradni w zakresie oceny funkcjonalnej,
- zarządzanie zasobami poradni,
- wyposażenie poradni w sprzęt i narzędzia diagnostyczne,

⁹ Zgodnie z art. 29 ustawy z dnia 12 maja 2022 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1116, z późn. zm.).

¹⁰ Zgodnie z art. 2 pkt 1-2 ww. ustawy.

¹¹ Kompleksowa Analiza Procesów Poznawczych (KAPP).

- wdrożenie ogólnopolskiego systemu teleinformatycznego.

3) Projekt szkoleniowy dla nauczycieli specjalistów pn. „Szkoła dostępna dla wszystkich” – realizator: Instytut Badań Edukacyjnych – Państwowy Instytut Badawczy (IBE-PIB) i UNICEF we współpracy z uczelniami i organizacjami pozarządowymi

Głównym celem projektu jest podniesienie kompetencji nauczycieli specjalistów w zakresie udzielania wsparcia dostosowanego do potrzeb wszystkich grupy dzieci i uczniów.

Nauczyciele specjaliści biorący udział w projekcie zostali przygotowani do wdrożenia w praktyce opracowanych w projekcie interwencji, rozumianych jako strategie reagowania na sytuacje problemowe, wynikające ze zróżnicowanych potrzeb dzieci i uczniów.

4) Projekt pn. „Wspieranie dostępności edukacji dla dzieci i młodzieży” – realizator: Instytut Badań Edukacyjnych – Państwowy Instytut Badawczy (IBE-PIB)

Projekt obejmuje działania mające na celu rozwijanie kompetencji kadry systemu oświaty w zakresie pracy z dziećmi i uczniami z uwzględnieniem różnorodności ich potrzeb edukacyjnych i rozwojowych, w tym oceny funkcjonalnej oraz pracy w zespole zróżnicowanym pod względem potrzeb edukacyjnych uczniów.

5) Projekt „Budowa skoordynowanego systemu pomocy specjalistycznej opartego na Specjalistycznych Centrach Wspierających Edukację Włączającą”¹² – realizator: Ośrodek Rozwoju Edukacji (ORE)

Celem projektu jest upowszechnienie współpracy placówek specjalnych i ogólnodostępnych w ramach Specjalistycznych Centrów Wspierających Edukację Włączającą (SCWEW). SCWEW stanowią nowy element systemu wsparcia, uzupełniający dotychczasowe formy pomocy oferowane przedszkolom i szkołom ogólnodostępnym w pracy z zespołami zróżnicowanymi pod względem potrzeb osób uczących się. Realizują działalność edukacyjną, szkoleniową i doradczą, skierowaną do kadry przedszkoli i szkół ogólnodostępnych.

Ministerstwo Edukacji Narodowej kontynuuje wdrażanie rozwiązań wzmacniających dostępność pomocy psychologiczno-pedagogicznej w przedszkolach, szkołach i placówkach.

Z poważaniem

Alina Sarnecka
Dyrektor
/ – podpisano cyfrowo/

¹² <https://ore.edu.pl/2024/04/budowa-skoordynowanego-systemu-pomocy-specjalistycznej-opartego-na-specjalistycznych-centrach-wspierajacych-edukacje-wlaczajaca-o-projekcie/>